

и затова в много по-голяма степен е перцептивен, отколкото обективно-епически образ²³. Макар и пространн оттатък *границите* на Аза, този образ е съсредоточен в самия дух на героя: т.е. не Азът е разположен в *Родината*, а обратно – тя е идеалното пространство *оттатък*, сублимация на неговите устреми и блянове, продукт на неговата *тук и сега*-положеност.

Тази особеност, характеризираща родното пространство в лириката на ранния Яворов, би могла да обясни и неговия специфично пулсиращ обем. То може да бъде изобразено (поточно репрезентирано) в необозримостта си („твойте дивни широти“; „Градове светливи, чисти, / мирни, радостни села / широки нивя златисти, / де пълзят безчет рала...“ – „В тъмница-цата“). Би могло обаче да бъде свито в съкровените гънки на спомена („оставили в кърви и бащин си кът“). Пулсиращият пространствен обем²⁴ у ранния поет онагледява, материализира динамичния духовен модел на лирическия персонаж(и). Поради това носеният, притежаван, обладаван образ на *Родина* се превръща в особен белег, който дарява лирическия герой (герои) с уникалност – способен е да отделя, обособява, от-граничава от *другостта* (мислена тук в широк смисъл), от непосредствено заобикалящата емпирия, от социума, негативно обозначаван още у ранния Яворов с *тълпа*. В ранното стихотворение „На родоските заточеници“ (1896 г.) е видимо именно антитетичното противопоставяне – чуждостта, отстранението, неприосновеността, а защо не и непроницаемостта на героните за околния свят (*пъстрий сбор*): „Нещастни Г о с т и! Не, хула тях не ги смущава, / не са от тоя вече свят, – / презрене хладно отразява / във техний поглед свой печат.“ (разр. м. Б. Д.) Тази бегла нагледна характеристика на групата лирически персонажи по-нататък ще се окаже твърде продуктивна и в известен смисъл архетипална за поетичното творчество на Яворов. Яворовият странник-чудак неизменно ще е въвеждан в отделните текстове като пределно алиениран: